

LIHTSAD RAVIMID POODI JA TANKLASSE!

Miks ei võiks aspiriini, Coldrex, Sudafed, ACC, Prospan, Paramax ja teised külmetushaiguste ravimid olla vabalt kaupluses ja bensiinjaamas saada? Kindlasti mitte, vastab farmaatsiaprofessor Ain Raal. LK 4–5

PARGI 10
TARTU-KARLOVA
www.pargi10.ee

VIIMASEID SUURED KORTERID
+ TARTU-MARKHIMIST

Hetkel, mil otsust kuulutanud Beatriz Garcia huulilt kõlas sõna «Tartus», täitus kultuuriministeeriumi saal Emajõelinna võidu nimel tööd teinud meeskonna võiduhüüdetega.

RÕÖMURÕKATUS MINISTEERIUMIS. Komisjon valis välja 2024. aasta Euroopa kultuuripealinna.

Võitis Tartu! Ja Lõuna-Eesti

RAIMU HANSON
rartu.rahvus@postimees.ee

Trii-lla, tra-alla, tridridi-ralalla! Just nõnda laulsid mitu teist tartlast ja lõunaeeslast Kadri Laube pilli saatel, kui Euroopa kultuuripealinna valimise eksperdikomisjoni esimees Beatriz Garcia oli teinud teatavaks, et 2024. aasta kultuuripealinnaks saab Tartu. Laulale eelnes vali

selt positiivne ja ka rahvusvaheliselt mõistetav, ütles Laube. «Ja me mõtlesime, et kui ei võida, oleksime icki laulnud.»
Rahvusvaheline eksperdikomisjon tegi otsuse, et 2024. aasta Euroopa kultuuripealinnaks saab Tartu, kultuuriministeeriumis antud pressikonverentsil, millele eelnes samal päeval kandidaatlinnade Narva ja Tartu taotluse ja esitluse hindamine.

Viis aastat tööd

Tartu 2024 projekti eestvedajate kinnituseel seisab ees viie aasta pikkune pingeline töö, et täita seotud eesmärgid ja pakku

melele ja asutustele, kes on toetanud Tartu kandidatuuri nõu ja jõuga,» ütles ta. «Täna me žürid, konkursi korraldajaid ning soovime edu Narvale, et ka paljud nende taotluses esitatud plaanid täituksid.»
Linnapea sõnul otsis eksperdikomisjoni toetuse pälvinud programm «Elujäämise kunstid» lahendusi Euroopa suurtele väljakutsetele.

«Meie taotluses tõstatatud küsimused sellest, kuidas kultuuri kaudu leevendada keskkonna- ja terviseprobleeme ning pakkuda vastukaalu äärmemaastumisele Eestis ja Euroopas, on olulised nii täna kui tulevikus,» lisas ta.

Samas tõstab kandidatuurriramatu esile Tartu ja Lõuna-Eesti omapära. «Kultuuripealinnaks kavandatud tegevused toetavad näiteks Tartu rahvusvahelise tuntuse ja heaolu kasv, põlvkondadevahelise kultuurisideme tugevdamist ning noorte eneseteostusvõimaluste arendamist,» märkis linnapea.

Tartu 2024 kandidatuurriramatu peatoimetaja Berk Väberti sõnul on võiduka taotluse tulemaks tugev sündmusteprogramm. «Meie valitud teemalinnid ja kavandatud projektid seovad kunste, loodus

tuse, hästi käima läinud regionaalse ja rahvusvahelise koostöö ning linna ja piirkonna hea teostusviime.

Laupäeval ja lähikuudel

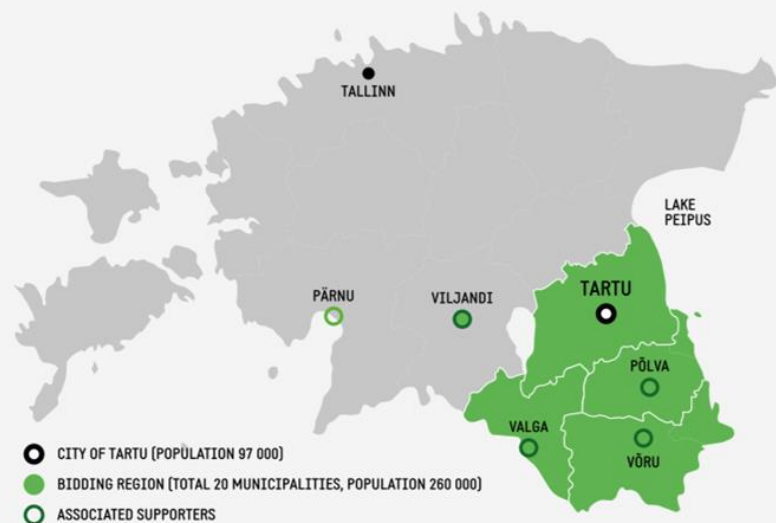
Tartu 2024 vastutava projekti juhi Erni Kase sõnul jätkab kandidatuuri meeskond lähikuudel tööd uute ülesannetega. Värsket Euroopa kultuuripealinnaks tuleb tutvustada juba eeloleval sügisel ka välismaal. Näiteks toimub oktoobris Horvaatia linnas Rijekas praeguste ja tulevaste Riiekas praeguste ja tulevaste Euroopa kultuuripealinnade koostamine, kuhu on oodatud ka Tartu.

Tartu ja Lõuna-Eesti võitu tähistatakse sel laupäeval kell 18 Aparatidehases tänupeoga, kus võetakse kokku kandi

Tänase kokusaamise eesmärgid

- Jagame infot vahepeal toimunust
- Tutvustame volikogu liikmetele raamlepet ja tegevuskava aastaks 2021

Sihtasutus Tartu 2024

Tartu linnavolikogu otsustas 2019. aasta detsembris asutada Euroopa kultuuripealinna edukaks elluviimiseks **sihtasutuse Tartu 2024**.

- SA Tartu 2024 nõukogu:
Tartu linna ja ülikoolide, Lõuna-Eesti omavalitsuste ja Eesti riigi esindajad.
- SA Tartu 2024 täiendavad valdkondlikud nõuandvad organid:
 - **KOV juhtide foorum** (koostöö Lõuna-Eestiga)
 - **Loomenõukogu** (koostöö kultuurivaldkonnaga, kultuuri- ja haridusprogramm)
 - **Ettevõtjate foorum** (koostöö erasektoriga, turundus)

2020

2021

2022

2023

2024

2025+

Ajakava aastani 2024

2020 – 2021 – Tartu 2024 kandidatuuriraamatu tähtsündmused ja kandidatuuriraamatu projektid läbivad **arendusprotsessi**.

Regiooniga seotud projektid peavad kirjeldama partnereid ja tegevusi KOVides. **Tartu 2024 loomenõukogu** hindab lõpus projekte ja otsustab, milliseid ametlikku programmi kutsuda ja rahastada. Seega selgub ka, millised projektid ja tegevused on kavandatud konkreetsetesse KOVidesse.

2020 – 2021 – Ideekorjed jm KOVides, et leida tegevusi, mille toel saada osa ja kasu Euroopa kultuuripealinnast. Parimad ideed kultuurisündmusteks esitab KOV Tartu 2024 loomenõukogule, kes nõustab ja hindab nende vastavust Tartu 2024 väärtustele ja tegevussuundadele.

2022 – KOVide sündmused läbivad samuti **arendusprotsessi**, mida juhib **Tartu 2024 loomenõukogu**.

2020

2021

2022

2023

2024

2025+

Ajakava aastani 2024

2022 – 2023 – Ametlikku programmi kutsutud KOViga seotud projektid taotlevad kaasrahastust (KOV ja teised allikad)

2022 – 2023 – Ametlikku programmi kutsutud KOVi kultuurisündmused taotlevad kaasrahastust (KOV ja teised allikad)

2024 - Euroopa kultuuripealinna tiitliaasta. Ametliku programmi kutsutud projektide ja KOVi kultuurisündmuste elluviimine (algab osalt juba alates 2022-2023).

2025 – jätkutegevused saavutatu kindlustamiseks kultuurivaldkonnas ja mainekujunduses

NB! Kui kõik naaberriigid taaskäivitavad oma turismisektorit, on kultuuripealinna tiitel meie konkurentsieelis, mis Lõuna-Eesti tõusuks ära kasutada!

2020

2021

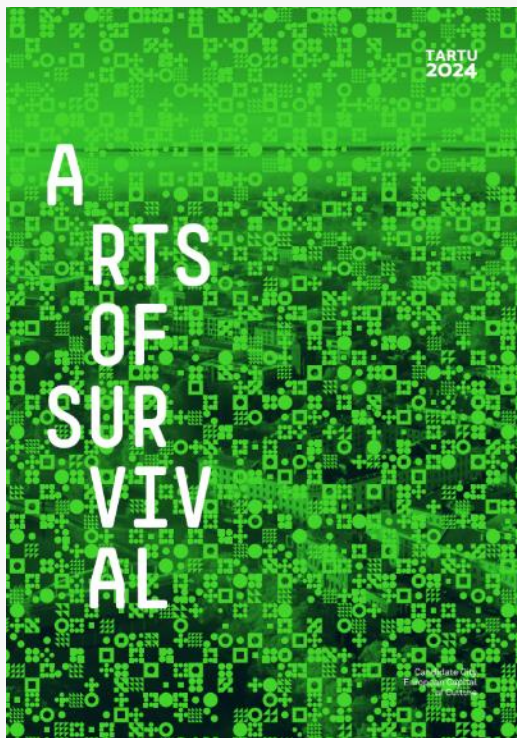
2022

2023

2024

2025+

Koostöö iga omavalitsusega

- Iga omavalitsus **saab tagasi võrdselt või rohkem** kui Tartu 2024 eelarvesse panustab
- Iga aasta eel lepitakse iga omavalitsusega kokku **konkreetne tegevuskava järgmiseks aastaks**
- Iga aasta järel antakse igale omavalitsusele **tagasiside tema antud toetuse kasutamise kohta** koos ülevaatega
- Iga omavalitsus **määrab ühe isiku**, kes on Tartu 2024le kultuuripealinna ettevalmistamise protsessis **kontaktisikuks** ning kelle kaudu toimub informatsiooni vahendamine ja kokkulepete ettevalmistamine omavalitsusega
- Iga omavalitsuse **avalike suhete valdkonna töötaja** kaasatakse **kultuuripealinna kommunikatsioonivõrgustikku** sisendinformatsiooni saamiseks ja kultuuripealina informatsiooni jagamiseks vastavale omavalitsusele.
- Iga omavalitsuse **kultuurivaldkonna töötajad** kaasatakse **kultuuripealinna kultuuritöötajate võrgustikku**.

Väärtused, millele Tartu 2024 programmi kuuluvad sündmused vastavad

„Ellujäämise kunstid“ („Arts of Survival“) on Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinna eel- ja lõppvooru taotluse pealkiri ja kunstiline kontseptsioon.

„Ellujäämise kunstid“ tähendavad ehk Tartu 2024 põhiväärtused ja suunad on:

- loodushoidlikum linna- ja maakultuur
- haritus ja leidlikkus
- liikumine ja vaimne tervis
- põlvkondade koosloome
- paikkondlike omapärade esiletoomine
- kriitiline ärksameelsus
- valdkondadeülene, regionaalne ja rahvusvaheline koostöö

**TARTU
2024**

**TARTU
2024** | **Viljandi linn**

TARTU
2024 | Antsla vald

TARTU
2024 | Rõuge vald

TARTU
2024 | Setomaa vald

TARTU
2024 | Võru linn

TARTU
2024 | Võru vald

TARTU
2024 | Kanepi vald

TARTU
2024 | Põlva vald

TARTU
2024 | Räpina vald

TARTU
2024 | Otepää vald

TARTU
2024 | Tõrva vald

TARTU
2024 | Valga vald

TARTU
2024 | Viljandi linn

TARTU
2024 | Elva vald

TARTU
2024 | Kambja vald

TARTU
2024 | Kastre vald

TARTU
2024 | Luunja vald

TARTU
2024 | Nõo vald

TARTU
2024 | Peipsiääre vald

TARTU
2024 | Tartu vald

Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 tegevuseelarve

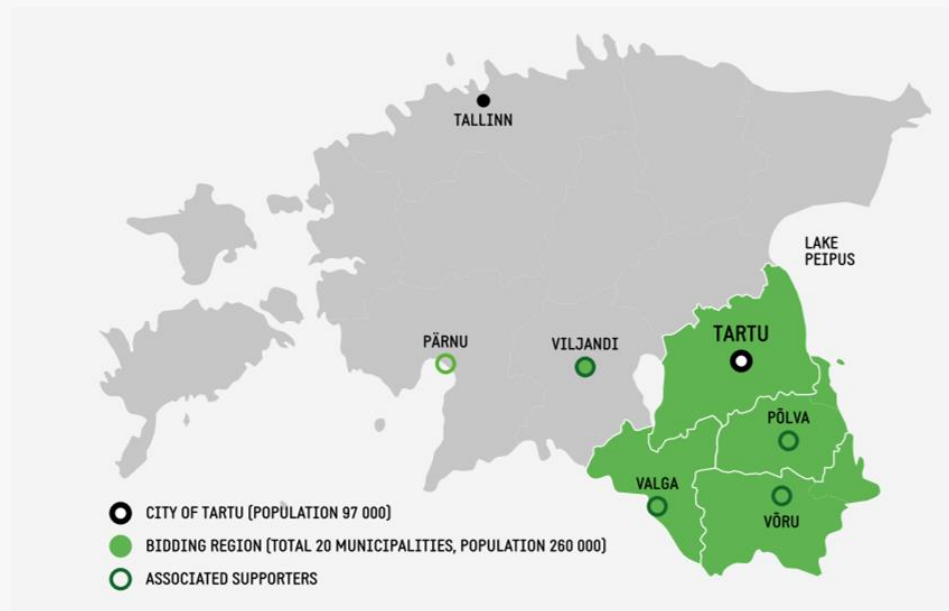
Tegevuseelarve 2020-2025: **24 500 000€**

Kavandatud rahastusallikad

- Tartu linn: 10 000 000€
- Eesti riik: 10 000 000€
- 19 Lõuna-Eesti omavalitsust: 1 500 000€
- Erasektor: 1 500 000€
- Euroopa Liit: 1 500 000€

Kavandatud Lõuna-Eesti rahastuse jaotumine:

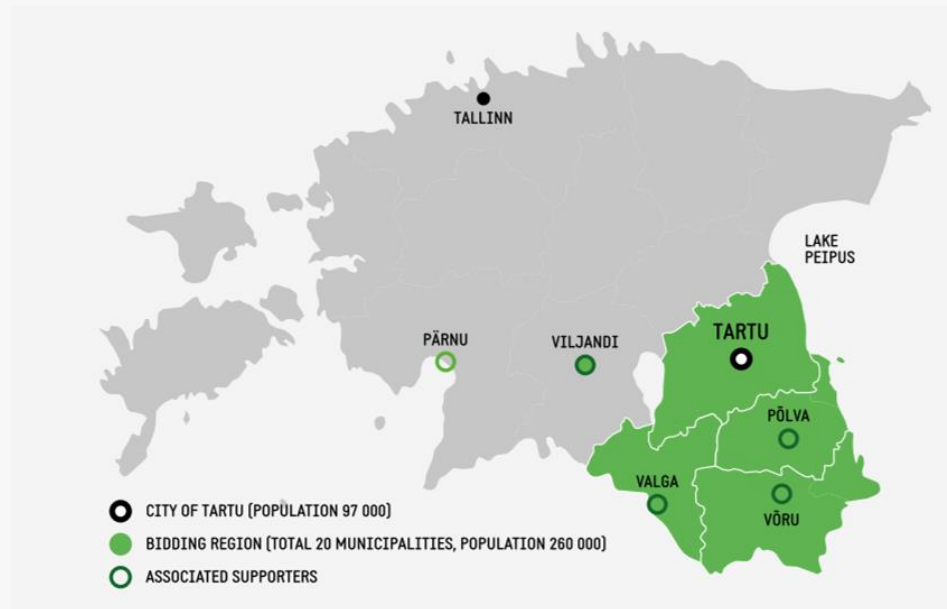
- Koostöömudel (1€/2€) 2021-2025:
1 140 000€
- Täiendav toetus kahepoolselt kokkulepitud rohujuure tasandi projektidele ja sündmustele (2,2€) 2024:
360 000€

SA Tartu 2024 ja Lõuna-Eesti KOVide koostöömudel

Koostöö SA ja KOVide vahel vormistatakse kahes etapis.

- 1. Raamleping aastateks 2021-2025**
 - Osapooled: SA ja KOV
 - Kirjeldab koostöö **toimimisskeemi, tingimusi ja finantseerimismudelit** (1€ per elanik aastatel 2021-2022 ja 2025 ning 2€ per elanik aastatel 2023-2024 + 2,2€ per elanik 2024)
 - Tutvustamine KOVi volikogu komisjoni(de)s aprill 2020-juuni 2020
 - Vastuvõtmine volikogus sügisel 2020.
 - Allkirjastamine jaanuar 2021
- 2. Järgnevate aastate tegevuskava ja eelarve**
 - Üleandmine KOVile eelneva aasta suve lõpus
 - Kinnitamine KOVi valitsusega eelneva aasta sügisel. Kas vallavalitsusega või volikogus, olenevalt omavalitsuse vajadusest

SA Tartu 2024 ja L-Eesti KOVide finantseerimismudel

19 Lõuna-Eesti omavalitsust (raamlepingu osapooled): kokku **162 568 elanikku**.

Toetus SA Tartu 2024 tegevusse finantseerimismudeli kaudu: kokku **1 140 000€ (1€-2€ elaniku kohta)** aastatel 2021-2025).

Elanike arv 2019. aastal:

Põlva maakond

Kanepi vald 4 780

Räpina vald 6 319

Põlva vald 13 907

Tartu maakond

Nõo vald 4 291

Luunja vald 4 754

Kastre vald 5 184

Peipsiääre v. 5 458

Tartu vald 10 810

Kambja vald 11 012

Elva vald 14 494

Valga maakond

Tõrva vald 6 129

Otepää vald 6 456

Valga vald 15 785

Võru maakond

Setomaa vald 3 280

Antsla vald 4 478

Rõuge vald 5 427

Võru vald 10 738

Võru linn 11 859

Viljandi maakond

Viljandi linn 17 407

Ettepanek fikseerida rahvaarv 01.01.2021 seisuga

SA Tartu 2024 tegevuse põhirahastaja on **Tartu linn** - 96 975 elanikku, panus 10 000 000€ (ca 103€ elaniku kohta).

KOVİ toetuse jaotus ja saadav tulem SA Tartu 2024lt

1€ aastas elaniku kohta perioodil 2021-2022

TURUNDUS

Toetus meediakajastuseks

30%

Portaalid ja kanalid KOVist tuleva sisu avaldamiseks; sisu toimetamine; meedia kutsumine ja KOVi juhatamine

Toetus kogukonnast lähtuvaks turunduseks

5%

Ligipääs „Külas“ programmile ja platvormile

PROGRAMM

Toetus kultuurikorraldajate ja spetsialistide võimendamiseks

30%

Kohad Kultuurikompassi foorumitele ja seminaridele, õppereisidele

Toetus tähtsündmuste kohaliku osa arendamiseks

20%

Kandidatuuriraamatus esitatud ja KOViga seotud projekti(de) arendamine, s.h kohalike partnerite leidmine. Garanteeritud osa tähtsündmusest KOVile 2024. aastaks.

**2024.a. programmi lisaks
2,2€ elaniku kohta**

KOORDINEERIMINE

Toetus regiooniga seotud personali- ja üldkuludeks

15%

Regionaalse koordinaatori töökoht; lisaks tugi SA Tartu 2024 kommunikatsiooni-, turunduse, kultuuriprogrammi-, rahastuse jm spetsialistidelt.

Väliturundus 2023-2024

teine (1) € aastas elaniku kohta

- 2023. ja 2024. aastal on kriitiliselt oluline panustada täiendavalt **väliturundusse**, et toetada eelnevate aastate ettevalmistustega tekkinud turismi- ja publikupotentsiaali realiseerimist
- Väliturunduse põhitegevussuunad:
 - **Sündmusturundus** sihtriikides (Soome, Rootsi, Läti, Leedu, Venemaa, Saksamaa)
 - **Messid** (ITB Berlin, MATKA, Balti messid jne)
 - **Sotsiaalmeediakampaniad** sihtriikides
 - **Pressireiside** ja **suunamudijate** võõrustamine, Tartu 2024 **saadikute** programm

Jätkutegevused 2025

1 € aastas elaniku kohta

50%

- turundusvaldkonnas meediakajastustele Kultuuripealinn Tartu 2024 piirkonnas toimunud sündmustest
- piirkonda jäävatest ja edasi kestvatest tegevustest ja teenustest

50%

- turundusvaldkonnas jätkutegevusteks saavutatu kindlustamiseks nii kultuurivaldkonnas kui mainekujunduses

Viljandi linna toetuse jaotus ja saadav tulem

17407 elanikku, 17 407€ aastas perioodil 2021-2022

TURUNDUS

Toetus meediakajastuseks

5222€

Portaalid ja kanalid KOVist tuleva sisu avaldamiseks; sisu toimetamine; meedia kutsumine ja KOVi juhatamine

Toetus kogukonnast lähtuvaks turunduseks

870€

Ligipääs „Külas“ programmile ja platvormile

PROGRAMM

Toetus kultuurikorraldajate ja spetsialistide võimendamiseks

5222€

Kohad Kultuurikompassi foorumitele ja seminaridele, õppereisidele

Toetus põhiprogrammi kohaliku osa arendamiseks

3481€

Kandidatuuriraamatus esitatud ja KOViga seotud suurprojekti(de) arendamine, s.h kohalike partnerite leidmine. Garanteeritud osa suursündmusest KOVile 2024. aastaks.

KOORDINEERIMINE

Toetus regiooniga seotud personali- ja üldkuludeks

2611€

Regionaalse koordinaatori töökoht; lisaks tugi SA Tartu 2024 kommunikatsiooni-, turunduse, kultuuriprogrammi-, rahastuse jm spetsialistidelt.

Viljandi linna toetuse jaotus ja saadav tulem

Period 2021-2025 ja vallaga seotud Euroopa kultuuripealinna programmi kujunemine

2021 - 17 407€

2022 - 17 407€

2023 - 34 814€

2024 - 34 814 €

(lisa kasutatakse täiendavaks
välisturunduseks)

+ 38 764€ täiendav toetus
kahepoolsetl kokkulepitud
ametliku programmi projektide
ja sündmuste elluviimiseks

2025 - 17 407€

Kokku 160 613€

- **2020-2021** - Tartu 2024 kandidatuuriraamatu suurprojektid läbivad **arendusprotsessi**, mida kaasrahastavad ka KOVID. Regiooniga seotud projektid peavad kirjeldama partnereid ja tegevusi KOVIDes. Tartu 2024 loomenõukogu hindab lõpus projekte ja otsustab, milliseid ametlikku programmi kutsuda ja rahastada (NB! Projektid peavad leidma ka kaasrahastajaid!) Seega selgub ka, millised projektid ja tegevused on kavandatud konkreetsetesse KOVIDesse.
- **2020-2021** - Ideekorjed jm KOVIDes, et leida tegevusi, mille toel saada osa ja kasu Euroopa kultuuripealinnast. Parimad ideed kultuurisündmusteks esitab KOV Tartu 2024 loomenõukogule, kes nõustab ja hindab nende vastavust Tartu 2024 väärtustele ja tegevussuundadele.
- **2022** - KOVIDe sündmused läbivad **arendusprotsessi**, mida juhib Tartu 2024 loomenõukogu.
- **2022-2023** - Ametlikku programmi kutsutud KOVi rohujuure tasandi kultuurisündmused taotlevad KOVilt rahastust.
- **2024** (osalt juba alates 2022-2023) - ametliku programmi kutsutud projektide ja KOVi kultuurisündmuste elluviimine.
- **2025** - jätkutegevused saavutatu kindlustamiseks kultuurivaldkonnas ja mainekujunduses

Viljandi linna toetuse jaotus ja saadav tulem

17 407 elanikku, 160 613€ kokku perioodil 2021-2025

TURUNDUS

67 887€, sh

Meediakajastus

29 592€

Portaalid ja kanalid KOVist
tuleva sisu avaldamiseks;
sisu toimetamine; meedia
kutsumine ja KOVi
juhatamine

Kogukonnast lähtuv
turundus

3 481€

Ligipääs „Külas“
programmile ja platvormile

Väliturundus

34 814€

PROGRAMM

82 281€, sh

Kultuurikorraldajate ja spetsialistide koolitus **20 888€**

Kohad Kultuurikompassi foorumitele ja seminaridele, õppereisidele

Tähtsündmused Viljandi linnas **13 926€**

Kandidatuuriraamatus esitatud ja KOViga seotud projektide
arendamine, s.h kohalike partnerite leidmine. Garanteeritud osa
tähtsündmusest KOVile 2024. aastaks.

Rohujuure programm Viljandi linnas **38 764€** (so 2,2€ 2024. a)

Ideekorjed jm KOVides 2020-2021. Parimad ideid
kultuurisündmusteks nõustab ja hindab Tartu 2024 loomenõukogu
vastavalt Tartu 2024 väärtustele ja tegevussuundadele.

2025.a. jätkutegevused Viljandi linnas **8 704€**

saavutatu kindlustamiseks kultuurivaldkonnas ja mainekujunduses

KOORDI- NEERIMINE

Regiooniga seotud
personali- ja
üldkulud

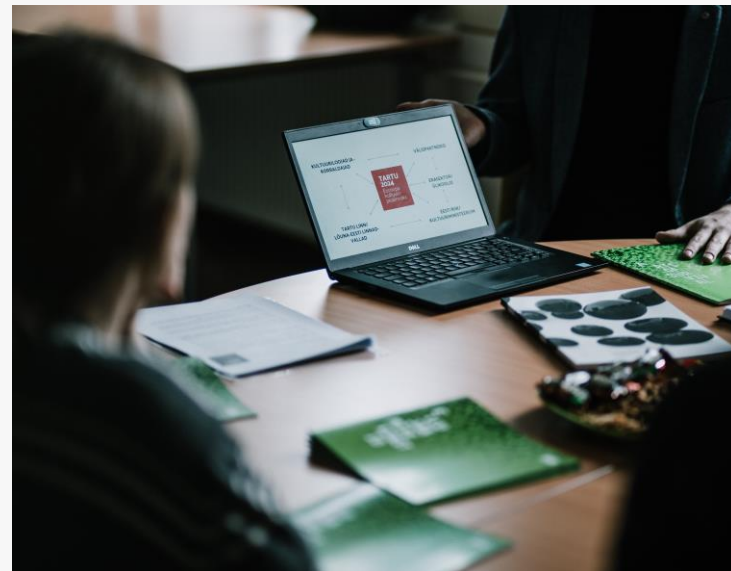
10 444€

Regionaalse
koordinaatori
töökoht;

lisaks tugi SA
Tartu 2024
kommunikatsiooni-,
turunduse,
programmi-,
rahastuse jm
spetsialistidelt.

Sündmuste kategooriad (kogu piirkond)

- Tähtsündmused (Flagship Events) koos allsündmustega
(kokku 6, neist 3 regioonides)
- Programmiliini projektid koos allsündmustega
(kokku 27, neist 11 regioonides)
- Rohujuuretasandi projektid, sh. regioonides
(ideekorje ja konkurss 2021. lõpust alates)
- Väärtustega sobituvad (sh. olemasolevad) sündmused
(võimalus lisanduda sündmuste nimekirja ja teavitusse)
- Koolitus- ja residentuuriprogrammid
- Ava- ja lõputseremooniad jm.

Sündmused **Viljandi linnas** (seisuga juuni 2020)

- Tähtsündmused (Flagship Events) koos allsündmustega
Tartu Maailmaülikool
- Programmiliinide projektid koos allsündmustega
Varjatud Maailmade Avarumine, ReVogue moefestival
- Rohujuure tasandi projektid, sh. regioonides
ideekorje KOVides, võimalik suunamine teemavaldkondadesse, kus sündmusi vähem
- Tartu 2024 väärtustega sobivad kohalikud (sh. regulaarsed) sündmused
ettepanekuid Viljandi linnast?
- Muud
Tartu 2024 mainesündmused (Kultuurikompassi suursündmus koostöös Pärimusmuusika keskusega)

I Kandidatuuriraamat eesti keeles

- Võiduka kandidatuuriraamatu „Arts of Survival“ eestikeelne tõlge
- Tõlkija **Berk Vaher**
- **Digitaalselt leitav**
<https://bit.ly/Elluj22miseKunstimid>
- Programmi osas palun tutvuge (**küsimus 6**, alates lk 14)

Leeuwarden-Fryslân 2018 näide

- Põhja-Hollandis asuvas **Leeuwardeni** linnas ja **Friisimaal** on kokku **650 000 elanikku**.
- Euroopa kultuuripealinn **2018. aastal**, tiitli võitsid 2013. a septembris.
- Tiitliaasta 2018 tulemused:
 - Euroopa kultuuripealinna sündmustel **4,5 miljonit** külastust;
 - **10%** kaasatud piirkonna elanikest toetasid sündmusi vabatahtlikena;
 - Tiitliaasta hinnanguline majanduslik mõju piirkonnale oli **200-300 miljonit eurot**.
- Linn ja piirkond jätkavad edu toonud tegevusi jätkuorganisatsioonis **LF2028**, mis töötab nüüd **kümneaastase** sihiga.

SA Tartu 2024 ja L-Eesti KOVide finantseerimismudel

1€ aastas/elanik

2€ aasta/elanik

1€ aastas/elanik

Lisanduv euro = toetus Euroopa kultuuripealinna väliturunduse elluviimiseks

+ ca 2,2€ täiendav toetus kahepoolselt kokkulepitud rohujuure tasandi projektide ja sündmuste elluviimiseks

2020

2021

2022

2023

2024

2025

Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 kogu tegevuseelarve ja rahastajad

820 000€

- Tartu linn
- Eesti riik
- erasektor

1 850 000€

- Tartu linn
- Eesti riik
- 19 L-Eesti KOVi
- erasektor
- Euroopa Liit

3 260 000€

- Tartu linn
- Eesti riik
- 19 L-Eesti KOVi
- erasektor
- Euroopa Liit

5 850 000€

- Tartu linn
- Eesti riik
- 19 L-Eesti KOVi
- erasektor
- Euroopa Liit

11 200 000€

- Tartu linn
- Eesti riik
- 19 L-Eesti KOVi
- erasektor
- Euroopa Liit

1 180 000€

- Tartu linn
- 19 L-Eesti KOVi
- erasektor
- Euroopa Liit

Tartu 2024 kulud

- **Programm kokku, sh.** **15,5** milj.€
 - Tähtsündmused (Flagship Events) koos allsündmustega 4,8 milj.€
 - Programmiliini projektid koos allsündmustega 5,0 milj.€
 - Rohujuure tasandi projektid 3,5 milj.€
 - Koolitus- ja residentuuriprogrammid 1,2 milj.€
 - Ava- ja lõputseremooniad jm. 0,5 milj.€
- **Turundus kokku, sh.** **4,9** milj.€
 - Turundus- ja kaasamissündmused, teavitustegevus **4,1** milj.€
- **Üldkulud, sh.**
 - Regionaalne koordinaator
 - Ülejäänud meeskond (sh. programm ja turundus)
 - Muud kulud

Küsimused/vastused koosoleku eesmärkide osas

- **Kontaktisikud omavalitsustest**
- Kuidas praegustes tingimustes jätkata kõige paremini tööd raamleppe ja tegevuskava otsustamiseks volikogus?

**TARTU
2024**
European
Capital of
Culture

www.tartu2024.ee

facebook.com/Tartu2024

instagram.com/Tartu2024